

(המשך מעמוד 7)

מעצמות המערב. על כן היה זה משגה היסטורי להצטרף לשירה זו. כי ההצטרפות תשאיר אחריה זרע של שגאה ואי-אמון שלא יחוסל בקל.

***

יד בן-גוריון אמר בנאומו, בו הודיע שחילי צה"ל שהלכו לסואץ יצטרכו לחזור משם, כי ישראל אחרי מיבצע סיני אינה דומה לישראל לפני מיבצע סיני.

במידה שהמדובר ברחשי לב וברגשי גאווה, אין ספק שהדבר נכון. במידה שהמדובר במציאות פוליטית, אין הדבר נכון כל עיקר.

הבעיות העיקריות לא השתנו כמלוא הנימה: ישראל נשארה מבודדת. העולם הערבי נשאר מלוכד נגדה. המצור הערבי לא נשבר.

מבחינה צבאית השתפר המצב: הפלישה המצרית נדחתה. אך מבחינה פוליטית הורע המצב: עבד אל-נאצר התבסס עוד יותר בעולם הערבי, אייזנהאואר הפך למתנגד מובהק וברית-המועצות הפכה לאוייבת מושבעת. הפיזיאון פועלים מכל הכיוונים, והשלום רחוק יותר מאשר היה אי-פעם.

רק דבר אחד השתנה באמת: נמוגה האשי ליה שאפשר לפתור את בעיית-הקיום של ישרי אל כבוח הזרוע הצבאית בלבד. מעולם לא היו התנאים החיצוניים כל כך נוחים לפתרון צבאי מובהק כמו החודש. אם לא הצליח הנשק לפתור את הבעיה הפעם, לא יצליח בכך לעולם.

המימשל הצבאי

מאז יומו הראשון תבע העולם הזה את ביטול המימשל הצבאי. ביום 10.5.56, המימשל הצבאי הזה את המימשל הצבאי לצעיר מן הבחינה: מעשה בצעיר, עלם חן, / רצח בא ואם בגרון, / הוא קרא: "אלליו / רחמו, רבותי, / על יתום ערירי ומסכן!" וכתב, תחת הכותרת:

יחוס אוולר

למחרת מלחמת תשי"ח לא היו ערביי ישראל מעוט עיון. בפני כל אחד מערבים אלה עמדה קודם לכן הברירה לברוח או להישאר, וכל אחד מהם החליט להישאר תחת שלטון זר. כל אחד מהם גם הבין שחיייו ורכושו יהיו בסכנה אם יפרוץ סיבוב שני.

היה זה מוגזם לומר שערבים אלה אהבו את המדינה בלב ונפש, או שהיו פטריוטים נלהבים ומושבעים למדינת ישראל. אך האמת היא שהשלימו בלבם עם קיום המדינה, והתכוונו לחיות בה בדיוק כשם שחיו תחת ממשלת המנדט הבריטי, או תחת ממשלת האימפריה הבריטית.

ואז בא המושל הצבאי של מדינת ישראל. לא באש אעתימוני, לא קומישנר בריטי. הוא בא ושלל מן הערבים את הנכס היקר ביותר: חופש התנועה וכבוד האדם.

המדינה הזאת נתנה לערבי את זכות הבחירה לכנסת, אך אסרה עליו לבקר את חברו בכפר השכן. היא נתנה לו יתרונות כלכליים מסויימים, אבל היא הציקה לו ומיררה את חיו במאה ואחת תחבולות קטנות. אך אחת מהן לא היתה חשובה כשלעצמה, אך יחד צברו מלאי של מרירות שקשה לתאר.

רשיון התנועה — זה המיסך המעליב ביותר שאפשר לתחבו ליוז אדם, אחרי התרועעות של שעות וימים — הוא הסמל העליון של משטר זה. יתכן והולד, שהוציא את נשמתו בעיניו אחרי שהוריו לא הצליחו להשיג רשיון לבקר רופא בעיר הסמוכה, לא היה אופייני. יתכן שהיו רק מקרים מעטים כאלה. אולם המקרים האלה הפכו ל-סמלים שעברו משה לאון.

הצעיר שהרג את הוריו יצר מצב אמיתי שי יתמו. המימשל הצבאי שהרג במשך שבוע שנים ארוכות כל זיק של רגש חיובי בלב הביעוטי הערבי, יצר בעיה כסחונית של ממש.

מרבית המפלגות, שנהנו מקיומו של הי מימשל, היו מפריחות סיסמות לביטולו ערב בחירות, שוכחות למחרת היום את אשר אמרו בלהט ביום אתמול. כתב העולם הזה ביום 22.7.58, תחת הכותרת:

המימשל הצבועי

כול דויד בן-גוריון לנשק שייכים ערביים ודרוויים. יכול מנחם בגין להצטלם בחברת בודאי מכובד מילרר טפוזיו של המושל. יכולות מפיים ואחרות-העבודה לנצל את מות האחריות הקולקטיבית ולהציע הצעות יפות ללא סיכון עצמי —

אם לא יבוטל הממשל הצבאי במלואו ולאלי-

תר, עד כדי פירוק המנגנון שלו, לא ישתנה הרבה.

המושל הצבאי יוסיף להכתוב למשרד-הפנים את מי למנות כראש המועצה המקומית, להורות למשרד-החקלאות למי לתת את הטרקטור, להכין רשימה של תלמידים שיתקבלו לסמינר של משרד-החינוך. הוא יוסיף להגלות ולעצור כל מי שזיק לחשבון הבחירות של מפא"י, לסגור את מקומות העבודה בפני מי שאינו מוצא חן בעיניו (על ידי הידברות ישירה עם לשכות-העבודה), ולאחוז בכל שאר עשרות מכשירי-הדיכוי אשר הוא משתמש בהם עתה, כפי שהוא מידה בגאוה — "למען בטחון המדינה".

כל אותם הגורמים האפלים, שהתעשרו מעוי שק האוכלוסיה הערבית ומשוד ארמותיה, תחת חסות הממשל — יוסיפו לעשות חיל, לזכות המפלגות הקשורות בהם ולזכות להי קה גדולה של ציפורי-טרף פרטיות.

ערביי ישראל יוסיפו לחיות במשטר קולוניאלי. ש:חאם

במיכלאות המימשל הצבאי

את הממשלה תתרחב ותתעמק — והיא תהפוך בסוף לי שנאת-המדינה.

***

ממשל הצבאי הוא סרטון. אין טעם לשים עליו / תחבושת, או לדקרו בסכנה. לגידול ממאיר זה יש רק תרופה אחת — לחתוך אותו, כולו, מיד.

המלחמה בשחיתות

יחד עם מלחמתו בשחיתות, ידע העולם הזה לנתח את המציאות החברתית בישראל, לקבוע כי שורש השחיתות אינו נעוץ רק בטבעו של אדם זה או אחר, אלא מצוי בעצם טבעו של המימשל במדינה. כתב העולם הזה ביום 17.6.59, תחת הכותרת:

ראש הדג

אם אין הציבור מונגה את האנשים המושחתים (למי רות שהשחיתות מתקיימת, לרוב, על חשבון הציבור), הרי זה מתוך הכרה אינסטינקטיבית שלא הפרט אשם. האדם הממוצע אינו טוב ואינו רע מהמשטר החברתי בו הוא חי.

כל אדם המעורה בחיי המשק הישראלי, יודע ששום אדם במדינת ישראל לא התעשר עדיין מן היצירה. בין עשרות המיליונרים החדשים של המדינה, ישנם כמה בעלי כתי חרשת — אולם גם אלה לא עשו לרוב את כספם מן הייצור, אלא מתחבולות של שערי-מטבע, או של הלחאת פיתוח, או של עסקות אחרות של רמאות חוקית.

מי התעשר? מי שקיבל מן הממשלה רשיונות-ייבוא ב-356 פרטתה לדולאר, ומכר את הסחורה ב-2 ליי לדולאר. מי שמכר עתה לממשלה את דולאר-הייצא שלו ב-2.650 ליי, ומקבל אותו עוד באותו יום בחורה מידי הממשלה ב-1.000 ליי. מי שמקבל הלאה להקמת מפעל-חלומות בו דימנה, ומלחה את הכסף בתל-אביב ב-3% לחודש. מי שעשה אלף ואחד דברים, וזלת דבר אחד — לעבוד ולייצר.

מהו קרקע-הצמיחה האידיאלי לשחיתות? מצב בו אדם עובד שמונה שעות כיום כנאמי נות ובושר, ונאלץ לקבל עבודה שניה כדי לקנות נעליים לילדיו. מצב בו שכנו של אותו אדם מתעשר מעסקי-איוור בחסות המשטר.

כך אנו חוזרים, לא במקרה, אל המשטר. כראשי עיר, כן יושביה, אמרו החכמים, והוסיפו בלשון עממית יותר: "הג מסרית מן הראש".

שר-האוצר הכריז על מלחמה-חובה למימון ה — ומתכוון לגבות אותו בכוח אחרי שה — הפסקה. ואחרי שהציבור נוכח לדעת כי "המלחה" נועד לממן את הח רים הרגילים בתקציב-הביזבוז הממשלתי-המפלגתי, ולא לממן את ה — חוקקה הממשלה פשוט חוק האוסר לדבר על ה —

אין הבדל מוסרי בין מעשי הפורץ הנוצז, המנהל המועל, העסקן הזוייפן, הפרנס האנס, הפקיד השחיד, הגזבר הספסר, השודר הנודד המהגרים החומס או הרב הגנב — לבין מעשהו של שריה-אוצר.

יש רק הבדל אחד: בעוד שכל אותה קולקציה סטגונית עשתה מה שעשתה פעם-פעמיים, הרי המימשל הקיים בישראל עוסק בזה כבר 11 שנים. במשך כל אותן השנים הוציא את כספם של יהודי אמריקה בטענת-שוא של קליטת העליה, והשתמש בכספים אלה כדי לממן את המפלגות המסוכות אל קצרת המגנית היהודית המאוחדת. מימין ועד שמאל.

***

ה לעשות? מי שלוחם בתנאים אלה בפרשת בודות של שחיתות, הריהו דומה לאדם המנסה להריק את ים כינרת בכסית.

אייאפשר ללחום בשחיתות האישית בתחומי משטר הכנוי כל כולו על שחיתות ציבורית. הדג זקוק, פשוט, לראש חדש.

בן-גוריון ונערי

כבר בשנים הראשונות לאחר מלחמת תשי"ח החל העולם הזה במלחמת-יחיד נגד התנועה האנטי-דימוקרטיות, שנקרמו בחדרי חדרים, בחוגי הצעירים של דויד בן-גוריון. מה שנראה אז כפרי דמיון חולני, הפך כעבור שנים לנחת הכלל. כתב העל הזה ביום 22.1.58, תחת הכותרת:

דיקסמורה בדרך

נקראה התיעצות, בה השתתפו, לאו דוקא האנשים המנה-לים רשמית את עיני המדינה, כי אם כמה מאותם בחורים צעירים, נחמדים למראה, המהחיים למעשה את המטה האישי של ראש הממשלה. בפני גוף מצומצם וממהימן זה הביא ביי גיי את תכניתו. יסודת התכנית: סילוק כמה מן הכבלים (בדרך של תחיקה לשעת חירום) אשר צורת הממשלה הנוכ-חית הטילה עליו. בצורה זו היה מסיר מאנשי הביצוע — לפחות לזמן מה ובכמה ענינים — את החיבה למסור דין וחשבון לכנסת ולציבור, נתן חופש פעולה נרחב למדי למבצעים.

כעבור שלוש שנים, כשהגיעה קבוצת נערי החצר של דויד בן-גוריון לשיא שליטתה, פתח העולם הזה במלחמה הגדולה, לה תק דיש לאחר מכן תשע שנים רצופות. הוא כתב, ביום 28.6.56, תחת הכותרת:

שרסן הצללים

סיסמה אשר בראש הגליון מחייבת אותנו לכתוב / "בלי מורא, בלי משוא-פנים" חוששני שהפעם לא אוכל להגשים את הסיסמה במלואה.

לא פעם דרכנו על היבלות של שליטים רבי-כוח, רודנים קטנים וגדולים שפעלו במחשך. אולם כל אלה היו כאין וכאפס, בהשואה לאנשים שעל יכולותיהם אנו עומדים לדרך בשרות הבאות.

אבא חושי הוא חובב פרובינציאלי. כל מנגנון המשטרה העומד לרשת עמוס בן-גוריון הוא ככיתת-הגיא — בהש-חאה לקבוצה אשר עליה מדובר הפעם.

כי זוהי קבוצה שאין לה שם ואין לה כתובת, המחזיקה בידיה את מיטב כוח המחץ והלחץ של המדינה — מבלי להיות קיימת בכלל.

זוהי האגודה שאין לה פנסקטיבר ותקנות, החסרה מפקדה ומטה-מיבצעים — אבל הפועלת בתיאום מופתי ואינסטינקטיבי בכל החזיתות.

זוהי הכיתה האלמנטרית שרבים חשים מפניה אך שאיש אינו מעז לדבר עליה, שגם חברי הממשלה ומנהיגי המס-לגות משוחחים עליה בקול נמוך, מחוץ לטווח כל מכשירי-ההאזנה האפשריים.

אפשר לכתוב עליה בלי משוא-פנים. אך איאפשר לכת ב עליה בלי מורא.